TIESAS SPRIEDUMS (ceturtā palāta)

2023. gada 16. martā*

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu – Patērētāju aizsardzība – Direktīva 93/13/EEK – 3., 4. un 5. pants – Ar patērētājiem noslēgti līgumi – Hipotekārie aizdevumi – Negodīgi noteikumi – Noteikums par kredīta piešķiršanas komisijas maksu – Prasība atcelt šo noteikumu un atlīdzināt uz tā pamata samaksāto summu – Vienkāršā un skaidri saprotamā valodā formulēti noteikumi – Īpašu valsts normatīvo aktu esamība

Lietā C-565/21

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *Tribunal Supremo* (Augstākā tiesa, Spānija) iesniegusi ar 2021. gada 10. septembra lēmumu un kas Tiesā reģistrēts 2021. gada 14. septembrī, tiesvedībā

CaixaBank SA

pret

X,

TIESA (ceturtā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs K. Likurgs [*C. Lycourgos*], tiesneši L. S. Rosi [*L. S. Rossi*], Ž. K. Bonišo [*J.-C. Bonichot*], S. Rodins [*S. Rodin*] (referents) un O. Spinjana-Matei [*O. Spineanu-Matei*],

ģenerāladvokāte: J. Kokote [*J. Kokott*],

sekretārs: A. Kalots Eskobars [*A. Calot Escobar*],

ņemot vērā rakstveida procesu,

ņemot vērā apsvērumus, ko snieguši:

– *Caixabank SA* vārdā – *J. Gutiérrez de Cabiedes Hidalgo de Caviedes, abogado*,

– Spānijas valdības vārdā – *A. Gavela Llopis* un *M. J. Ruiz Sánchez*, pārstāvji,

– Eiropas Komisijas vārdā – *J. Baquero Cruz* un *N. Ruiz García*, pārstāvji,

* Tiesvedības valoda – spāņu.

ņemot vērā pēc ģenerāladvokātes uzklausīšanas pieņemto lēmumu izskatīt lietu bez ģenerāladvokāta secinājumiem,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretēt Padomes Direktīvas 93/13/EEK (1993. gada 5. aprīlis) par negodīgiem noteikumiem patērētāju līgumos (OV 1993, L 95, 29. lpp.) 3.–5. pantu.

2 Šis lūgums ir iesniegts tiesvedībā starp *Caixabank SA* (turpmāk tekstā – "banka") un X (turpmāk tekstā – "patērētājs") par tāda noteikuma apgalvoto negodīgumu, kas ietverts ar hipotēku nodrošināta kredīta līgumā un kas attiecas uz komisijas maksu par kredīta piešķiršanu.

Atbilstošās tiesību normas

Savienības tiesības

3 Direktīvas 93/13 3. panta 1. punktā ir noteikts:

"Līguma noteikumu, par kuru nebija atsevišķas apspriešanās, uzskata par negodīgu, ja, pretēji prasībai pēc godprātības, tas rada ievērojamu nelīdzsvarotību pušu tiesībās un pienākumos, kas izriet no līguma, un tas notiek par sliktu patērētājam."

4 Minētās direktīvas 4. pants ir formulēts šādi:

"1. Neskarot 7. pantu, līguma noteikuma negodīgumu novērtē, ņemot vērā preču vai pakalpojumu raksturu, attiecībā uz ko līgums noslēgts, un atsaucoties uz visiem apstākļiem līguma slēgšanas brīdī, kas ar to bijuši saistīti, kā arī visiem pārējiem līguma noteikumiem vai citu līgumu, no kā tas ir atkarīgs.

2. Noteikumu negodīguma novērtējums neattiecas ne uz līguma galvenā priekšmeta definīciju, ne arī [uz] cenas un atlīdzības atbilstīgumu pakalpojumiem vai precēm, kas par to saņemtas, ciktāl šie noteikumi ir vienkāršā, skaidri saprotamā valodā."

5 Šīs pašas direktīvas 5. pantā ir paredzēts:

"Līgumos, kuros visi vai atsevišķi patērētājam piedāvāti noteikumi ir rakstveidā, šiem noteikumiem vienmēr jābūt sastādītiem vienkāršā, skaidri saprotamā valodā. Ja rodas šaubas par kāda noteikuma nozīmi, priekšroka dodama interpretācijai, kas ir vislabvēlīgākā patērētājam. Šos noteikumus par interpretāciju nepiemēro 7. panta 2. punktā noteikto procedūru kontekstā."

6 Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2014/17/ES (2014. gada 4. februāris) par patērētāju kredītlīgumiem saistībā ar mājokļa nekustamo īpašumu un ar ko groza Direktīvas 2008/48/EK un 2013/36/ES un Regulu (ES) Nr. 1093/2010 (OV 2014, L 60, 34. lpp.) II pielikuma B daļas 4. iedaļas 3. punkta pirmajā teikumā ir noteikts:

"Iedaļā "Citi [gada procentu likmes (GPL)] komponenti" uzskaita visas pārējās GPL iekļautās izmaksas, tostarp vienreizējās izmaksas, tādas kā administrēšanas maksas un regulārās izmaksas, tādas kā gada administrēšanas maksas."

Spānijas tiesības

7 1994. gada 5. maija *Orden del Ministerio de la Presidencia sobre transparencia de las condiciones financieras de los préstamos hipotecarios* (Premjerministra kancelejas rīkojums par hipotekāro aizdevumu finanšu nosacījumu pārredzamību), (1994. gada 11. maija *BOE* Nr. 112, 14444. lpp.) II pielikuma "Komisijas maksas" 4. punkts ir formulēts šādi:

"1. Kredīta piešķiršanas komisijas maksa – visi izdevumi saistībā ar aizdevuma izvērtēšanu, hipotekārā aizdevuma piešķiršanu vai apstrādi, vai citi līdzīgi izdevumi, kas nesaraujami saistīti ar aizdevumu piešķirošā subjekta darbību, kuru izraisījusi aizdevuma piešķiršana, ir obligāti jāiekļauj vienotā komisijas maksā, kura tiek saukta par kredīta piešķiršanas komisijas maksu un kura ir maksājama tikai vienu reizi. Tās apmērs, kā arī tās samaksas veids un datums ir precizēti šajā normā.

2. Citas komisijas maksas un vēlākas maksas – papildus "kredīta piešķiršanas komisijas maksai" – var nolīgt vienīgi šādas no aizņēmēja iekasējamas maksas:

[..]

c) komisijas maksas, kuras pienācīgi paziņotas Spānijas Bankai saskaņā ar 1989. gada 12. decembra rīkojumu un tā īstenošanas noteikumiem un kuras atbilst īpašam subjekta sniegtam pakalpojumam, kas nav aizdevuma parastā pārvaldība [..]."

Pamatlieta un prejudiciālie jautājumi

8 2005. gada 21. septembrī patērētājs ar banku noslēdza ar hipotēku nodrošināta kredīta līgumu par summu 130 000 EUR; šajā līgumā par saņemto pakalpojumu bija paredzēta komisijas maksa 845 EUR.

9 2018. gada 24. aprīlī patērētājs cēla prasību pret banku, lūdzot atzīt, ka noteikums par kredīta piešķiršanas komisijas maksu ir spēkā neesošs, un piespriest atlīdzināt samaksāto summu. *Juzgado de Primera Instancia* (Pirmās instances tiesa, Spānija) šo prasību apmierināja; tā atzina šo noteikumu par spēkā neesošu un uzdeva bankai atlīdzināt patērētājam summu, kuru tas bija samaksājis.

10 Banka iesniedza apelācijas sūdzību *Audiencia Provincial de Palma de Mallorca* (Palmas de Maļorkas provinces tiesa, Spānija); šī sūdzība tika noraidīta tāpēc, ka banka neesot pierādījusi, ka komisijas maksas apmērs atbilstu faktiski sniegtam pakalpojumam. Pēc tam banka iesniedza kasācijas sūdzību *Tribunal Supremo* (Augstākā tiesa, Spānija), proti, iesniedzējtiesā.

11 *Tribunal Supremo* (Augstākā tiesa) uzskata, ka atbildi, ko Tiesa 2020. gada 16. jūlija spriedumā *Caixabank* un *Banco Bilbao Vizcaya Argentaria* (C-224/19 un C-259/19, EU:C:2020:578) sniegusi uz jautājumiem, kas tai tika uzdoti saistībā ar komisijas maksu par hipotekāro kredītu un aizdevumu piešķiršanu, kā arī judikatūru, kuru Tiesa iedibinājusi šajā jomā, esot ietekmējis fakts, ka iesniedzējtiesas valsts tiesisko regulējumu un judikatūru esot atspoguļojušas nepareizi. Tā rezultātā daudzas Spānijas tiesas šo Tiesas spriedumu interpretējot tādējādi, ka *Tribunal Supremo* (Augstākā tiesa) judikatūra attiecībā uz kredīta piešķiršanas komisijas maksu esot atzīta par nesaderīgu ar Savienības tiesībām.

12 Šādos apstākļos *Tribunal Supremo* (Augstākā tiesa) nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:

"1) Vai Direktīvas [93/13] 3. panta 1. punktam, 4. un 5. pantam ir pretrunā tāda valsts tiesu judikatūra, kurā – ņemot vērā Spānijas tiesībās paredzēto īpašo tiesisko regulējumu par kredīta piešķiršanas komisijas maksu, saskaņā ar kuru vienreiz un parasti līguma noslēgšanas brīdī ir jāmaksā atlīdzība par pakalpojumiem, kas attiecas uz hipotekārā kredīta vai aizdevuma izpēti, piešķiršanu vai apstrādi, vai citiem aizdevēja darbībai raksturīgiem pakalpojumiem, kas tiek sniegti saistībā kredītu vai aizdevumu piešķiršanu – ir atzīts, ka noteikumā par šādu komisijas maksu ir paredzēts būtisks līguma elements, jo tā ir cenas galvenā sastāvdaļa, un ka to nevar uzskatīt par negodīgu, ja tas ir formulēts vienkāršā un skaidri saprotamā valodā plašajā nozīmē, kas ir iedibināta ar Tiesas judikatūru?

2) Vai Direktīvas 93/13 4. panta 2. punktam ir pretrunā valsts tiesu judikatūra, kurā – lai izvērtētu, vai noteikums, kas ir hipotekārā aizdevuma līguma vai kredītlīguma būtisks elements, ir vienkāršā un skaidri saprotamā valodā, – tiek ņemti vērā tādi elementi kā patērētāju vispārēja informētība par šādu noteikumu, informācija, kas finanšu iestādei ir obligāti jāsniedz iespējamam aizņēmējam saskaņā ar regulējumu par standartizētās informācijas lapu, banku reklāma, īpaša uzmanība, ko vidusmēra patērētājs tai pievērš tāpēc, ka tā ir cenas sastāvdaļa, un ir jāmaksā aizdevuma piešķiršanas brīdī pilnā apmērā, un veido būtisku ar aizdevumu saistīta finansiālā sloga daļu, un saskaņā ar kuru noteikuma formulējums, novietojums un struktūra ļauj saprast, ka tas ir būtisks līguma elements?

3) Vai Direktīvas 93/13 3. panta 1. punktam ir pretrunā tāda valsts tiesu judikatūra, kurā atzīts, ka tāds līguma noteikums kā pamatlietā aplūkotais strīdīgais hipotekārā aizdevuma līguma vai kredītlīguma noteikums par kredīta piešķiršanas komisijas maksu, kuras mērķis ir nodrošināt atlīdzību par pakalpojumiem, kas tiek sniegti saistībā ar aizdevuma vai kredīta pieteikuma izpēti, noformēšanu un individuālu apstrādi (aizdevuma saimnieciskā lietderīguma, parādnieka maksātspējas, ar hipotēku apgrūtinātā īpašuma stāvokļa u.c. izpēte) un kas ir priekšnoteikums aizdevuma vai kredīta piešķiršanai, un kura valsts tiesiskajā regulējumā ir skaidri paredzēta kā atlīdzība par darbībām, kas ir raksturīgas kredīta vai aizdevuma piešķiršanai, pretēji labas ticības prasībai nerada patērētājam nelabvēlīgu ievērojamu nelīdzsvarotību starp pušu tiesībām un pienākumiem, kas izriet no līguma?"

Par prejudiciālajiem jautājumiem

Par pirmo jautājumu

13 Iesākumā ir jānorāda – tā kā no lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu izriet, ka ar pirmo jautājumu iesniedzējtiesa vēlas noskaidrot, vai pamatlietā aplūkotais noteikums var tikt uzskatīts par tādu, kas ir izslēgts no Direktīvas 93/13 3. panta 1. punktā un 4. panta 1. punktā paredzētā negodīgo noteikumu kontroles mehānisma tāpēc, ka kredīta piešķiršanas komisijas maksa ir viena no cenas galvenajām sastāvdaļām un tātad šī maksa ir šā līguma būtiska sastāvdaļa – pirmais jautājums, kaut arī tajā ir minēts šīs direktīvas 3.–5. pants, attiecas vienīgi uz minētās direktīvas 4. panta 2. punkta interpretāciju.

14 Jāuzskata, ka ar pirmo jautājumu iesniedzējtiesa būtībā vēlas noskaidrot, vai Direktīvas 93/13 4. panta 2. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tam ir pretrunā tāda valsts judikatūra, kurā – ņemot vērā valsts tiesisko regulējumu, atbilstoši kuram ar kredīta piešķiršanas komisijas maksu tiek sniegta atlīdzība par pakalpojumiem, kas saistīti ar hipotekārā kredīta vai aizdevuma izpēti, piešķiršanu vai apstrādi, vai citiem līdzīgiem pakalpojumiem – ir atzīts, ka noteikums, ar ko ir paredzēta šāda komisijas maksa, ietilpst "līguma galvenajā priekšmetā" šīs tiesību normas izpratnē, jo tā ir viena no galvenajām cenas sastāvdaļām.

15 Minētajā tiesību normā ir paredzēts, ka noteikumu negodīguma novērtējums neattiecas nedz uz līguma galvenā priekšmeta definīciju, nedz arī uz cenas un atlīdzības atbilstīgumu pakalpojumiem vai precēm, kas saņemti kā pretizpildījums, ciktāl šie noteikumi ir vienkāršā un skaidri saprotamā valodā.

16 Tātad pamatlietā noteikuma par kredīta piešķiršanas komisijas maksu negodīguma pārbaude atbilstoši minētā 4. panta 2. punktam varētu tikt ierobežota vienīgi tad, ja šis noteikums atbilstu kādai no abām iepriekšējā punktā minētajām kategorijām. Šajā gadījumā iesniedzējtiesa jautā Tiesai par to, kāds tvērums ir pirmajai kategorijai, proti, tai, kura attiecas uz "līguma galveno priekšmetu".

17 Šajā ziņā Tiesa ir nospriedusi, ka līguma noteikumi, kuri ietilpst jēdzienā "līguma galvenais priekšmets" Direktīvas 93/13 4. panta 2. punkta izpratnē, ir jāsaprot kā tādi, kuros ir noteiktas šā līguma pamatsaistības un kuri kā tādi šo līgumu raksturo. Turpretī noteikumi, kam ir papildinošs raksturs attiecībā pret noteikumiem, kuros ir definēta līgumisko attiecību pati būtība, minētajā jēdzienā nevar tikt ietverti (spriedumi, 2017. gada 20. septembris, *Andriciuc* u.c., C-186/16, EU:C:2017:703, 35. un 36. punkts, kā arī 2019. gada 3. oktobris, *Kiss* un *CIB Bank*, C-621/17, EU:C:2019:820, 32. punkts).

18 Ar kredītlīgumu aizdevējs galvenokārt apņemas aizņēmēja rīcībā nodot noteiktu naudas summu, savukārt aizņēmējs galvenokārt uzņemas atmaksāt šo summu – parasti ar procentiem – paredzētajos termiņos (spriedums, 2021. gada 10. jūnijs, *BNP Paribas Personal Finance*, no C-776/19 līdz C-782/19, EU:C:2021:470, 57. punkts un tajā minētā judikatūra).

19 2020. gada 16. jūlija spriedumā *Caixabank* un *Banco Bilbao Vizcaya Argentaria* (C-224/19 un C-259/19, EU:C:2020:578, 64. punkts) Tiesa nosprieda, ka kredīta piešķiršanas komisijas maksa nevar tikt uzskatīta par hipotekārā aizdevuma līguma pamatsaistību tikai tādēļ vien, ka tā ir iekļauta šā aizdevuma kopējās izmaksās.

20 Šajā gadījumā iesniedzējtiesa lūgumā sniegt prejudiciālu nolēmumu norāda uz 2019. gada 23. janvāra spriedumu 44/2019, kurā tika nospriests, ka kredīta piešķiršanas komisijas maksa kopā ar kompensējošiem procentiem ir uzskatāma par hipotekārā kredīta vai aizdevuma līguma cenu un tādējādi ietilpst "līguma galvenajā priekšmetā" Direktīvas 93/13 4. panta 2. punkta izpratnē. Šis konstatējums esot veikts, tostarp ņemot vērā valsts tiesisko regulējumu, kurā šī kredīta piešķiršanas komisijas maksa ir definēta kā atlīdzība par pakalpojumiem, kuri saistīti ar aizdevuma vai kredīta izpēti, piešķiršanu vai apstrādi, vai citiem līdzīgiem pakalpojumiem, kuri ir nesaraujami saistīti arī ar aizdevēja darbību.

21 Šajā ziņā jāatgādina, ka Direktīvas 93/13 4. panta 2. punktā ir paredzēts izņēmums no negodīgo noteikumu kontroles mehānisma, kas ir paredzēts ar šo direktīvu ieviestās patērētāju tiesību aizsardzības sistēmas ietvaros, un ka līdz ar to šī tiesību norma ir jāinterpretē šauri (spriedums, 2023. gada 12. janvāris, D.V. (Advokāta honorāri – Stundas likmes princips), C-395/21, EU:C:2023:14, 30. punkts un tajā minētā judikatūra).

22 No iesniedzējtiesas sniegtajiem paskaidrojumiem, kā arī no pirmā jautājuma formulējuma izriet, ka kredīta piešķiršanas komisijas maksa sedz atlīdzību par pakalpojumiem, kas saistīti ar aizdevuma vai kredīta izpēti, piešķiršanu vai apstrādi, vai par citiem līdzīgiem pakalpojumiem, kuri raksturīgi aizdevēja darbībai, ko izraisījusi aizdevuma vai kredīta piešķiršana.

23 Ņemot vērā pienākumu Direktīvas 93/13 4. panta 2. punktu interpretēt šauri, nevar uzskatīt, ka pienākums maksāt atlīdzību par šādiem pakalpojumiem ietilpst pamatsaistībās, kuras izriet no kredītlīguma un kuras identificētas šā sprieduma 18. punktā atgādinātajā judikatūrā, proti, ka aizdevējs nodod aizņēmēja rīcībā noteiktu naudas summu, savukārt aizņēmējs atmaksā šo summu – parasti ar procentiem – paredzētajos termiņos. Šim šauras interpretācijas pienākumam būtu pretrunā tas, ka jēdzienā "līguma galvenais priekšmets" tiktu iekļautas visas saistības, kuras vienkārši ir saistītas ar pašu galveno priekšmetu un kuras līdz ar to ir papildinošas šā sprieduma 17. punktā atgādinātās judikatūras izpratnē.

24 Ņemot vērā iepriekš izklāstītos apsvērumus, uz pirmo jautājumu ir jāatbild, ka Direktīvas 93/13 4. panta 2. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tam ir pretrunā tāda valsts judikatūra, kurā – ņemot vērā valsts tiesisko regulējumu, atbilstoši kuram ar kredīta piešķiršanas komisijas maksu tiek sniegta atlīdzība par pakalpojumiem, kas saistīti ar hipotekārā kredīta vai aizdevuma izpēti, piešķiršanu vai apstrādi, vai citiem līdzīgiem pakalpojumiem – ir atzīts, ka noteikums, ar ko ir paredzēta šāda komisijas maksa, ietilpst "līguma galvenajā priekšmetā" šīs tiesību normas izpratnē, jo tā ir viena no galvenajām cenas sastāvdaļām.

Par otro jautājumu

25 Ar otro jautājumu iesniedzējtiesa būtībā vēlas noskaidrot, vai Direktīvas 93/13 4. panta 2. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tam ir pretrunā tāda valsts judikatūra, kurā – lai novērtētu, vai noteikums, kas reglamentē aizdevuma līguma vai hipotekārā kredīta līguma pamatelementu, ir vienkāršā un skaidri saprotamā valodā, – tiek ņemti vērā tādi apstākļi kā patērētāju vispārējā informētība par šādu noteikumu, informācija, kas finanšu iestādei ir jāsniedz potenciālajam aizņēmējam saskaņā ar standartizētajām informācijas lapām, banku reklāmas un īpašā uzmanība, kuru vidusmēra patērētājs pievērš šim noteikumam, kā arī apstāklis, ka minētā noteikuma formulējums, novietojums un struktūra ļauj konstatēt, ka tas ir līguma pamatelements.

26 Iesākumā ir jānorāda, ka otrais jautājums attiecas uz novērtējumu, vai noteikums, ar kuru ir paredzēta tāda kredīta piešķiršanas komisijas maksa kā pamatlietā aplūkotā, ir vienkāršā un skaidri saprotamā valodā Direktīvas 93/13 4. panta 2. punkta izpratnē. No atbildes, kura sniegta uz pirmo jautājumu, izriet, ka šāds noteikums neietilpst "līguma galvenajā priekšmetā" šīs tiesību normas izpratnē.

27 Ņemot vērā šo atbildi, pēdējais iesniedzējtiesas otrajā jautājumā minētais elements ir jāsaprot tādējādi, ka tas attiecas apstākli, ka komisijas maksu uzliekošā noteikuma formulējums, novietojums un struktūra ļauj konstatēt, ka tas ir "nozīmīgs" hipotekārā kredīta vai aizdevuma līguma elements, savukārt – kā tas izriet no šā sprieduma 17. punktā atgādinātās judikatūras – par "pamatelementiem" ir kvalificējami vienīgi tādi elementi, kuri ietilpst "līguma galvenajā priekšmetā" Direktīvas 93/13 4. panta 2. punkta izpratnē.

28 Pēc šā precizējuma ir jānorāda, ka tāda pati pārskatāmības prasība kā Direktīvas 93/13 4. panta 2. punktā ir ietverta arī šīs direktīvas 5. pantā, kurā ir paredzēts, ka līguma noteikumiem "vienmēr" ir jābūt sastādītiem vienkāršā un skaidri saprotamā valodā. Kā Tiesa jau ir nospriedusi, pārredzamības prasībai, kas minēta pirmajā no šīm tiesību normām, ir tāda pati piemērojamība kā prasībai, kas minēta otrajā minētajā tiesību normā (spriedums, 2019. gada 3. oktobris, *Kiss* un *CIB Bank*, C-621/17, EU:C:2019:820, 36. punkts, kā arī tajā minētā judikatūra).

29 Līdz ar to, lai sniegtu valsts tiesai noderīgu atbildi, ir jāuzskata, ka ar otro jautājumu valsts tiesa būtībā vēlas noskaidrot, vai Direktīvas 93/13 5. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka – lai izvērtētu, vai aizdevuma vai hipotekārā kredīta līguma noteikums, kurā ir paredzēta kredīta piešķiršanas komisijas maksas iekasēšana, ir vienkāršā un skaidri saprotamā valodā, – nozīmīgi ir tādi apstākļi kā patērētāju vispārējā informētība par šādu noteikumu, informācija, kas finanšu iestādei ir jāsniedz potenciālajam aizņēmējam saskaņā ar standartizētajām informācijas lapām, banku reklāmas un īpašā uzmanība, kuru vidējais patērētājs pievērš šim noteikumam, jo tajā ir paredzēta pilnīga būtiskas naudas summas samaksa no šā aizdevuma vai kredīta piešķiršanas brīža, kā arī apstāklis, ka minētā noteikuma formulējums, novietojums un struktūra ļauj konstatēt, ka tas ir nozīmīgs līguma elements.

30 Tiesa ir uzsvērusi, ka Direktīvas 93/13 5. pantā ietvertā pārredzamības prasība nevar aprobežoties tikai ar šo noteikumu saprotamību no formālā un gramatiskā viedokļa, bet gan – gluži pretēji – ar šo direktīvu ieviestās aizsardzības sistēmas pamatā ir ideja, ka patērētājs salīdzinājumā ar pārdevēju vai piegādātāju atrodas nelabvēlīgākā situācijā, it īpaši attiecībā uz informētības līmeni, un tāpēc prasība par līguma noteikumu formulēšanu vienkāršā un skaidri saprotamā valodā un līdz ar to prasība par pārredzamību ir jāsaprot plaši (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2020. gada 16. jūlijs, *Caixabank* un *Banco Bilbao Vizcaya Argentaria*, C-224/19 un C-259/19, EU:C:2020:578, 67. punkts, kā arī tajā minētā judikatūra).

31 Tātad minētā prasība ir jāsaprot tādējādi, ka ar to tiek prasīts ne tikai tas, lai attiecīgais noteikums patērētājam būtu saprotams no gramatiskā viedokļa, bet arī ka līgumā pārredzami ir izklāstīts, kā konkrēti darbojas attiecīgajā noteikumā minētais mehānisms, kā arī mijiedarbība starp šo mehānismu un pārējos noteikumos paredzēto mehānismu tādējādi, lai patērētājam tiktu dota iespēja, pamatojoties uz konkrētiem un saprotamiem kritērijiem, novērtēt viņam no tā izrietošās ekonomiskās sekas (spriedums, 2020. gada 16. jūlijs, *Caixabank* un *Banco Bilbao Vizcaya Argentaria*, C-224/19 un C-259/19, EU:C:2020:578, 67. punkts, kā arī tajos minētā judikatūra).

32 No šīs judikatūras gan neizriet, ka aizdevējam ir pienākums attiecīgajā līgumā detalizēti izklāstīt visus pakalpojumus, kas tiek sniegti kā pretizpildījums par maksām, kuras paredzētas vienā vai vairākos līguma noteikumos. Tomēr – ņemot vērā aizsardzību, ko ar Direktīvu 93/13 paredzēts piešķirt patērētājam tādēļ, ka salīdzinājumā ar tirgotāju tas ir nelabvēlīgākā situācijā gan attiecībā uz iespēju panākt sev izdevīgākus nosacījumus, gan attiecībā uz informētības līmeni – ir svarīgi, lai faktiski sniegto pakalpojumu raksturs varētu tikt saprātīgi saprasts vai izsecināts no līguma kopumā. Turklāt patērētājam ir jāspēj pārbaudīt, ka maksas vai pakalpojumi, kuri ar šīm maksām tiek atlīdzināti, nepārklājas (spriedums, 2019. gada 3. oktobris, *Kiss* un *CIB Bank*, C-621/17, EU:C:2019:820, 43. punkts).

33 Kā izriet no pastāvīgas judikatūras – tas, vai attiecīgais noteikums ir vienkāršā un skaidri saprotamā valodā, iesniedzējtiesai ir jānovērtē, ņemot vērā visus atbilstošos faktiskos apstākļus, tostarp aizdevēja reklāmu un informāciju, ko tas ir sniedzis, apspriežot aizdevuma līgumu, un ņemot vērā uzmanības līmeni, kādu var sagaidīt no samēra informēta, uzmanīga un apdomīga vidusmēra patērētāja (spriedums, 2020. gada 16. jūlijs, *Caixabank* un *Banco Bilbao Vizcaya Argentaria*, C-224/19 un C-259/19, EU:C:2020:578, 68. punkts, kā arī tajos minētā judikatūra).

34 2020. gada 16. jūlija sprieduma *Caixabank* un *Banco Bilbao Vizcaya Argentaria* (C-224/19 un C-259/19, EU:C:2020:578) 69. punktā Tiesa ir atzinusi, ka pārredzamības prasība, kas izriet gan no Direktīvas 93/13 4. panta 2. punkta, gan no tās 5. panta, nepieļauj tādu valsts judikatūru, saskaņā ar kuru līguma noteikums pats par sevi ir uzskatāms par pārredzamu, un kompetentajai tiesai nav jāveic šāda pārbaude, kāda aprakstīta šī sprieduma 31.–33. punktā.

35 Šajā ziņā 2020. gada 16. jūlija sprieduma *Caixabank* un *Banco Bilbao Vizcaya Argentaria* (C-224/19 un C-259/19, EU:C:2020:578) 70. punktā Tiesa ir precizējusi, ka valsts tiesai ir jāpārbauda, vai finanšu iestāde ir paziņojusi patērētājam pietiekamu informāciju, lai viņš varētu uzzināt, kāds ir saturs noteikumam, ar kuru viņam ir uzlikts pienākums maksāt kredīta piešķiršanas komisijas maksu, kā šis noteikums darbojas un kāda ir tā loma aizdevuma līgumā. Šādā veidā patērētājam būs iespējams iepazīties ar apsvērumiem, kuri pamato atlīdzību šīs komisijas maksas apmērā (pēc analoģijas skat. spriedumu, 2015. gada 26. februāris, *Matei*, C-143/13, EU:C:2015:127, 77. punkts), un tādējādi viņš varēs novērtēt savu saistību apjomu un it īpaši minētā līguma kopējās izmaksas.

36 Lūgumā sniegt prejudiciālu nolēmumu *Tribunal Supremo* (Augstākā tiesa) ir uzsvērusi, ka pretēji informācijai, ko iesniedzējtiesa sniegusi Tiesai lietās *Caixabank* un *Banco Bilbao Vizcaya Argentaria* (C-224/19 un C-259/19), no tās judikatūras nekādi neizriet, ka līguma noteikums, ar kuru ir noteikta tāda kredīta piešķiršanas komisijas maksa kā pamatlietā aplūkotā, – ņemot vērā tostarp ar attiecīgo valsts tiesisko regulējumu uzliktās saistības – būtu jāuzskata par "automātiski" atbilstošu gan no Direktīvas 93/13 4. panta 2. punkta izrietošajiem pienākumiem, gan no tās 5. panta izrietošajai pārredzamības prasībai. Šajā kontekstā *Tribunal Supremo* (Augstākā tiesa) jautā Tiesai par iespēju ņemt vērā otrajā jautājumā minētos elementus, lai novērtētu, vai noteikums ir formulēts vienkāršā un skaidri saprotamā valodā.

37 Šajā ziņā ir jāatgādina, ka LESD 267. pantā paredzētās tiesvedības ietvaros, kuras pamatā ir skaidra funkciju sadale starp valsts tiesām un Tiesu, jebkurš faktu un valsts tiesību vērtējums ir vienīgi valsts tiesas kompetencē (skat. it īpaši spriedumu, 2019. gada 19. septembris, *Lovasné Tóth*, C-34/18, EU:C:2019:764, 42. punkts). Turklāt Tiesa vairākkārt ir nospriedusi, ka saistībā ar lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu tai nav jālemj par valsts tiesību normu interpretāciju un

to, vai valsts tiesas sniegtā šo normu interpretācija ir pareiza, jo šāda interpretācija ir tikai valsts tiesu kompetencē (skat. it īpaši spriedumu, 2020. gada 25. novembris, *Sociálna poisťovňa*, C-799/19, EU:C:2020:960, 45. punkts).

38 Līdz ar to uz otro jautājumu ir jāatbild, balstoties uz iesniedzējtiesas sniegto informāciju, no kuras izriet, ka saskaņā ar atbilstošo valsts judikatūru līguma noteikums, ar kuru ir paredzēta tāda kredīta piešķiršanas komisijas maksa kā pamatlietā aplūkotā, netiek uzskatīts par automātiski atbilstošu Direktīvas 93/13 5. pantā noteiktajai pārredzamības prasībai.

39 Attiecībā uz novērtējumu, vai šāds noteikums ir vienkāršā un skaidri saprotamā valodā, no šā sprieduma 31.–33. punktā atgādinātās judikatūras izriet, ka kompetentajai tiesai, ņemot vērā visus nozīmīgos faktiskos apstākļus, ir jāpārbauda, vai aizņēmējs ir varējis novērtēt viņam no tā izrietošās ekonomiskās sekas, saprast to pakalpojumu būtību, kuri tiek sniegti kā pretizpildījums par veikto samaksu, un pārbaudīt, vai nepārklājas dažādās līgumā paredzētās maksas pakalpojumi, kuri ar šīm maksām tiek atlīdzināti.

40 Šajā vērtējumā it īpaši ir jāņem vērā aplūkojamā noteikuma formulējums, informācija, ko finanšu iestāde ir sniegusi aizņēmējam, tostarp informācija, kura tai ir jāsniedz saskaņā ar attiecīgo valsts tiesisko regulējumu, kā arī reklāma, ko šī iestāde veic attiecībā uz parakstītā līguma veidu, ņemot vērā uzmanības līmeni, kādu var sagaidīt no samērā informēta, uzmanīga un apdomīga vidusmēra patērētāja atbilstoši šā sprieduma 33. punktā atgādinātajai judikatūrai.

41 Šajā ziņā, runājot par otrajā jautājumā minētajiem elementiem, ir jākonstatē, pirmkārt, ka patērētāju vispārējā informētība par noteikumu, kurā paredzēta kredīta piešķiršanas komisijas maksa, nav atkarīga no veida, kādā šāds noteikums ir formulēts tādā konkrētā līgumā kā pamatlietā aplūkotais. Tātad šāda noteikuma pazīstamība nav apstāklis, ko var ņemt vērā, novērtējot, vai tas ir vienkāršā un skaidri saprotamā valodā.

42 Otrkārt, informācija, kas finanšu iestādei saskaņā ar valsts tiesisko regulējumu ir jāsniedz potenciālajam aizņēmējam, ir nozīmīgs apstāklis, lai novērtētu, vai informācija ir vienkāršā un skaidri saprotamā valodā, kā vispārīgi – informāciju, ko šī iestāde, apspriežot līgumu, šim aizņēmējam ir sniegusi par līguma nosacījumiem un šā līguma noslēgšanas sekām. Šāda informācija patērētājam ir ļoti svarīga, jo, tostarp pamatojoties uz šo informāciju, viņš nolemj, vai viņš vēlas uzņemties līgumiskas saistības ar pārdevēju vai piegādātāju, pieņemot tā iepriekš formulētos noteikumus (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2014. gada 30. aprīlis, *Kásler* un *Káslerné Rábai*, C-26/13, EU:C:2014:282, 70. punkts).

43 Treškārt, finanšu iestādes reklāma par parakstītā līguma veidu arī ir jāņem vērā kā informācija, ko aizdevējs ir sniedzis saistībā ar sarunām par līgumu (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2014. gada 30. aprīlis, *Kásler* un *Káslerné Rábai*, C-26/13, EU:C:2014:282, 74. punkts, kā arī 2019. gada 3. oktobris, *Kiss* un *CIB Bank*, C-621/17, EU:C:2019:820, 44. punkts).

44 Ceturtkārt, īpašā uzmanība, ko vidusmēra patērētājs pievērš noteikumam par kredīta piešķiršanas komisijas maksu, ciktāl šajā noteikumā ir paredzēta būtiskas summas pilnīga samaksa no aizdevuma vai kredīta piešķiršanas brīža, var tikt ņemta vērā, lai novērtētu šāda noteikuma skaidrību un saprotamību. Saskaņā ar šā sprieduma 33. punktā atgādināto judikatūru, veicot šo vērtējumu, ir jāņem vērā uzmanības līmenis, kādu var sagaidīt no samērā informēta, uzmanīga un apdomīga vidusmēra patērētāja.

45 Visbeidzot, piektkārt, attiecībā uz pazīmi, ka noteikuma formulējums, novietojums un struktūra ļaujot konstatēt, ka runa ir par līguma pamatelementu, ir jākonstatē, ka – ņemot vērā uz pirmo jautājumu sniegto atbildi, no kuras izriet, ka tāds noteikums kā pamatlietā aplūkotais principā nav hipotekārā aizdevuma līguma pamatelements, – šīs pazīmes pamatā ir nepareizs pieņēmums un tātad tā nav pamatlietā nozīmīgs apstāklis.

46 Savukārt attiecīgā noteikuma novietojums un struktūra ļauj konstatēt, vai tas ir līguma pamatelements. Proti, šādi elementi varēs ļaut aizņēmējam novērtēt ekonomiskās sekas, kas viņam izriet no šā noteikuma.

47 Ņemot vērā iepriekš izklāstītos apsvērumus, uz otro jautājumu ir jāatbild, ka Direktīvas 93/13 5. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka – lai novērtētu, vai tāds līguma noteikums, ar ko ir paredzēts, ka aizņēmējs maksā kredīta piešķiršanas komisijas maksu, ir vienkāršā un skaidri saprotamā valodā, – kompetentajai tiesai, ņemot vērā visus nozīmīgos faktiskos apstākļus, ir jāpārbauda, vai aizņēmējs patiesi ir ticis nostādīts stāvoklī, kurā tas var novērtēt viņam no šā noteikuma izrietošās ekonomiskās sekas, saprast to pakalpojumu būtību, kuri sniegti kā pretizpildījums par minētajā noteikumā paredzēto maksu, un jāpārbauda, vai nepārklājas līgumā paredzētās dažādās maksas vai pakalpojumi, kuri ar šīm maksām tiek atlīdzināti.

Par trešo jautājumu

48 Ar trešo jautājumu iesniedzējtiesa būtībā vēlas noskaidrot, vai Direktīvas 93/13 3. panta 1. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tam ir pretrunā tāda valsts judikatūra, kurā atzīts, ka līguma noteikums – kurā atbilstoši attiecīgajam valsts tiesiskajam regulējumam ir paredzēts, ka aizņēmējs maksā kredīta piešķiršanas komisijas maksu, kura ir vērsta uz to, lai sniegtu atlīdzību par pakalpojumiem, kas ir saistīti ar kredīta pieprasījuma izpēti, tā piešķiršanu un apstrādi, – nerada patērētājam nelabvēlīgu ievērojamu nelīdzsvarotību starp pušu tiesībām un pienākumiem, kas izriet no līguma.

49 Jāprecizē, ka saskaņā ar pastāvīgu Tiesas judikatūru tās kompetencē šajā jomā ir interpretēt gan Direktīvas 93/13 3. panta 1. punktā minēto jēdzienu "negodīgs noteikums", gan arī kritērijus, kurus valsts tiesa var piemērot vai kuri tai ir jāpiemēro līguma noteikuma vērtējumā no šīs direktīvas normu viedokļa, taču par to, kā konkrētās lietas apstākļos, ņemot vērā šos kritērijus, ir kvalificējams attiecīgais līguma noteikums, ir jālemj valsts tiesai. No tā izriet, ka Tiesai savā atbildē iesniedzējtiesai ir tikai jāsniedz norādes, kas pēdējai minētajai ir jāņem vērā, lai vērtētu attiecīgā noteikuma negodīgumu (spriedums, 2020. gada 16. jūlijs, *Caixabank* un *Banco Bilbao Vizcaya Argentaria*, C-224/19 un C-259/19, EU:C:2020:578, 73. punkts).

50 Attiecībā uz jautājumu, vai ir ievērota labas ticības prasība Direktīvas 93/13 3. panta 1. punkta izpratnē, ir jākonstatē, ka, ņemot vērā šīs direktīvas sešpadsmito apsvērumu, valsts tiesai šajā ziņā ir jāpārbauda, vai uzņēmējs, godīgi un līdzvērtīgi izturoties pret patērētāju, ir varējis pamatoti pieņemt, ka patērētājs būtu piekritis attiecīgajam noteikumam arī tad, ja tas būtu ticis atsevišķi apspriests (spriedums, 2020. gada 16. jūlijs, *Caixabank* un *Banco Bilbao Vizcaya Argentaria*, C-224/19 un C-259/19, EU:C:2020:578, 74. punkts).

51 Savukārt izvērtējums, vai pastāv varbūtēja ievērojama nelīdzsvarotība, neaprobežojas ar kvantitatīvu ekonomisku vērtējumu, kas balstās uz salīdzinājumu starp, no vienas puses, darījuma priekšmeta kopējo summu un, no otras puses, maksām, kuras no patērētāja ir iekasējamas uz šā noteikuma pamata. Ievērojama nelīdzsvarotība var izrietēt jau vien no pietiekami būtiskas tās tiesiskās situācijas ietekmēšanas, kurā patērētājs kā attiecīgā līguma puse ir nostādīts saskaņā ar

piemērojamajām valsts tiesību normām, neatkarīgi no tā, vai šī ietekmēšana izpaužas kā to tiesību ierobežojums, kuras viņam saskaņā ar šīm tiesību normām izriet no attiecīgā līguma, vai kā šķērslis šo tiesību īstenošanai vai arī kā viņam uzlikts papildu pienākums, kurš valsts tiesību normatīvajos aktos nav paredzēts (spriedums, 2019. gada 3. oktobris, *Kiss* un *CIB Bank*, C-621/17, EU:C:2019:820, 51. punkts).

52 Turklāt no Direktīvas 93/13 4. panta 1. punkta izriet, ka līguma noteikuma negodīgumu novērtē, ņemot vērā to preču vai pakalpojumu raksturu, attiecībā uz ko līgums noslēgts, un atsaucoties uz visiem līguma noslēgšanas brīdī pastāvošajiem ar tā noslēgšanu saistītajiem apstākļiem, kā arī visiem pārējiem līguma noteikumiem vai uz citu līgumu, no kā tas ir atkarīgs (spriedums, 2020. gada 16. jūlijs, *Caixabank* un *Banco Bilbao Vizcaya Argentaria*, C-224/19 un C-259/19, EU:C:2020:578, 76. punkts).

53 Iesniedzējtiesa un banka uzskata, ka 2020. gada 16. jūlija sprieduma *Caixabank* un *Banco Bilbao Vizcaya Argentaria* (C-224/19 un C-259/19, EU:C:2020:578) 78. un 79. punktu ir ietekmējis lūgumā sniegt prejudiciālu nolēmumu lietā C-224/19 kļūdaini atspoguļotais Spānijas tiesiskais regulējums un kļūdaini atspoguļotā *Tribunal Supremo* (Augstākā tiesa) judikatūra, ciktāl iesniedzējtiesa šajā lietā neesot aprakstījusi noteikumu, kas konkrēti reglamentē aizdevuma piešķiršanas komisijas maksu un ar ko attiecībā uz šo komisijas maksu ir izveidots regulējums, kurš ir nošķirts no citu bankas komisijas maksu regulējuma.

54 Turklāt iesniedzējtiesa lūgumā sniegt prejudiciālu nolēmumu norāda, ka būtībā varētu pastāvēt pretrunas starp 2020. gada 16. jūlija sprieduma *Caixabank* un *Banco Bilbao Vizcaya Argentaria* (C-224/19 un C-259/19, EU:C:2020:578) 78. un 79. punktu un 2019. gada 3. oktobra sprieduma *Kiss* un *CIB Bank* (C-621/17, EU:C:2019:820) 55. punktu.

55 Šajā ziņā ir jāatgādina, ka 2020. gada 16. jūlija sprieduma *Caixabank* un *Banco Bilbao Vizcaya Argentaria* (C-224/19 un C-259/19, EU:C:2020:578) 78. punktā Tiesa ir norādījusi, ka saskaņā ar informāciju, kuru sniegusi viena no iesniedzējtiesām šajās lietās, Likumā 2/2009 ir prasīts, lai no klienta iekasējamās komisijas maksas vai citas maksas atbilstu faktiski sniegtajiem pakalpojumiem vai segtajām izmaksām.

56 Pamatojoties uz šīm norādēm un piemērojot šā sprieduma 51. punktā atgādinātos principus, Tiesa būtībā ir nospriedusi, ka noteikums, kura rezultātā pārdevējs vai piegādātājs tiek atbrīvots no pienākuma pierādīt, ka šajos valsts normatīvajos paredzētie nosacījumi ir izpildīti attiecībā uz kredīta piešķiršanas komisijas maksu, var – ar nosacījumu, ka kompetentā tiesa pārbauda visus līguma noteikumus, – nelabvēlīgi ietekmēt valsts tiesiskajā regulējumā noteikto patērētāja tiesisko stāvokli un tādējādi radīt patērētājam nelabvēlīgu ievērojamu nelīdzsvarotību starp pušu tiesībām un pienākumiem, kas izriet no līguma.

57 Pēc šī precizējuma jānorāda, ka vērtējums par to, vai, iespējams, pastāv ievērojama nelīdzsvarotība pušu tiesībās un pienākumos attiecībā uz kredīta piešķiršanas komisijas maksu, kuras iekasēšana saskaņā ar atbilstošo valsts tiesisko regulējumu paredzēta, lai segtu ar aizdevuma vai hipotekārā kredīta izpēti, piešķiršanu vai apstrādi saistītos izdevumus, kompetentajai tiesai ir jāveic, ņemot vērā visus kritērijus, kuri paredzēti šā sprieduma 49.–52. punktā atgādinātajā pastāvīgajā judikatūrā.

58 Šajā ziņā attiecībā uz aizdevuma līgumu noteikumiem par komisijas maksām, kas arī ir paredzētas valsts tiesībās, Tiesa ir piemērojusi minētos kritērijus 2019. gada 3. oktobra sprieduma *Kiss* un *CIB Bank* (C-621/17, EU:C:2019:820) 55. punktā, nospriežot, ka, izņemot gadījumus, kad pakalpojumi,

par kuru sniegšanu tiek iekasētas attiecīgās summas, pamatoti neattiecas uz aizdevuma pārvaldības vai tā izsniegšanas pakalpojumiem, vai ja summas, kas patērētājam ir jāsedz kā minētie izdevumi un minētā maksa, ir nesamērīgas salīdzinājumā ar aizdevuma summu – neskarot pārbaudi, kas jāveic iesniedzējtiesai, – nešķiet, ka šie noteikumi nelabvēlīgi ietekmē valsts tiesībās paredzēto patērētāja tiesisko stāvokli.

59 Šo pašu iemeslu dēļ šķiet, ka līguma noteikums, kas ir reglamentēts valsts tiesībās un ar ko ir paredzēta kredīta piešķiršanas komisijas maksa, kuras mērķis ir sniegt atlīdzību par pakalpojumiem, kas saistīti ar aizdevuma vai hipotekārā kredīta pieprasījuma izpēti, piešķiršanu un apstrādi, kas ir nepieciešama šāda aizdevuma vai kredīta saņemšanai, nešķiet – neskarot pārbaudi, kura ir jāveic kompetentajai tiesai, – esam tāda, kas var nelabvēlīgi ietekmēt patērētāja tiesisko stāvokli, kāds tas ir paredzēts valsts tiesībās, izņemot, ja pakalpojumi, kuri tiek sniegti kā pretizpildījums, neatbilst iepriekš aprakstītajām darbībām vai patērētāja maksājamā summa ir nesamērīga ar aizņēmuma kopējo summu.

60 Vēl ir jāprecizē, ka valsts judikatūra, no kuras izrietētu, ka noteikums, ar kuru ir paredzēta kredīta piešķiršanas komisijas maksa, nekādā gadījumā nevar tikt uzskatīts par negodīgu tikai tāpēc vien, ka tas attiecas uz pakalpojumiem, kuri raksturīgi aizdevumu izsniedzošā subjekta darbībai, ko izraisa aizdevuma piešķiršana, un kuri ir paredzēti valsts tiesiskajā regulējumā, būtu pretrunā Direktīvas 93/13 3. panta 1. punktam. Proti, ar šādu judikatūru tiktu ierobežotas valsts tiesu pilnvaras, tajā skaitā *ex officio*, pārbaudīt attiecīgo noteikumu iespējamo negodīgumu saskaņā ar šo tiesību normu un tāpēc netiktu nodrošināta šajā direktīvā iekļauto normu pilnīga iedarbība.

61 Ņemot vērā iepriekš izklāstītos apsvērumus, Direktīvas 93/13 3. panta 1. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tam nav pretrunā tāda valsts judikatūra, kurā atzīts, ka līguma noteikums – kurā atbilstoši attiecīgajam valsts tiesiskajam regulējumam ir paredzēts, ka aizņēmējs maksā kredīta piešķiršanas komisijas maksu, kas vērsta uz to, lai sniegtu atlīdzību par pakalpojumiem, kuri saistīti ar kredīta pieprasījuma izpēti, tā piešķiršanu un apstrādi, – nerada patērētājam nelabvēlīgu ievērojamu nelīdzsvarotību starp pušu tiesībām un pienākumiem, kas izriet no līguma, ja vien šādas nelīdzsvarotības iespējamu pastāvēšanu efektīvi pārbauda kompetentā tiesa atbilstoši kritērijiem, kuri izriet no Tiesas judikatūras.

Par tiesāšanās izdevumiem

62 Attiecībā uz pamatlietas pusēm šī tiesvedība izriet no tiesvedības, kas notiek iesniedzējtiesā, tāpēc tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto pušu izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (ceturtā palāta) nospriež:

1) Padomes Direktīvas 93/13/EEK (1993. gada 5. aprīlis) par negodīgiem noteikumiem patērētāju līgumos 4. panta 2. punkts

ir jāinterpretē tādējādi, ka

tam ir pretrunā tāda valsts judikatūra, kurā – ņemot vērā valsts tiesisko regulējumu, atbilstoši kuram ar kredīta piešķiršanas komisijas maksu tiek sniegta atlīdzība par pakalpojumiem, kas saistīti ar hipotekārā kredīta vai aizdevuma izpēti, piešķiršanu vai apstrādi, vai citiem līdzīgiem pakalpojumiem, – ir atzīts, ka noteikums, ar ko ir

paredzēta šāda komisijas maksa, ietilpst "līguma galvenajā priekšmetā" šīs tiesību normas izpratnē, jo tā ir viena no galvenajām cenas sastāvdaļām.

2) Direktīvas 93/13 5. pants

ir jāinterpretē tādējādi, ka –

lai novērtētu, vai tāds līguma noteikums, ar ko ir paredzēts, ka aizņēmējs maksā kredīta piešķiršanas komisijas maksu, ir vienkāršā un skaidri saprotamā valodā, – kompetentajai tiesai, ņemot vērā visus nozīmīgos faktiskos apstākļus, ir jāpārbauda, vai aizņēmējs patiesi ir ticis nostādīts stāvoklī, kurā tas var novērtēt viņam no šā noteikuma izrietošās ekonomiskās sekas, saprast to pakalpojumu būtību, kuri sniegti kā pretizpildījums par minētajā noteikumā paredzēto maksu, un jāpārbauda, vai nepārklājas paredzētās dažādās maksas vai pakalpojumi, kuri ar šīm maksām tiek atlīdzināti.

3) Direktīvas 93/13 3. panta 1. punkts

ir jāinterpretē tādējādi, ka

tam nav pretrunā tāda valsts judikatūra, kurā atzīts, ka līguma noteikums – kurā atbilstoši attiecīgajam valsts tiesiskajam regulējumam ir paredzēts, ka aizņēmējs maksā kredīta piešķiršanas komisijas maksu, kas vērsta uz to, lai sniegtu atlīdzību par pakalpojumiem, kuri saistīti ar kredīta pieprasījuma izpēti, tā piešķiršanu un apstrādi, – nerada patērētājam nelabvēlīgu ievērojamu nelīdzsvarotību starp pušu tiesībām un pienākumiem, kas izriet no līguma, ja vien šādas nelīdzsvarotības iespējamu pastāvēšanu efektīvi pārbauda kompetentā tiesa atbilstoši kritērijiem, kuri izriet no Tiesas judikatūras.

[Paraksti]